

Handläggare Håkan Wahlgren
Titel: Controller
E-post: hakan.wahlgren@norrtalje.se

Till kommunstyrelsens arbetsutskott

Årsredovisning för Norrtälje kommun och kommunkoncern 2021

Underrubrik- ta hjälptext

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:

1. Kommunfullmäktige godkänner bokslut och årsredovisning för 2021.
2. Norrtälje Kommunhus AB ska av 2021 års resultat lämna utdelning till Norrtälje kommun om 6 100 tkr under 2022.
3. Tiohundra AB har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.
4. Norrtälje Energi AB med dotterbolag har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.
5. Roslagsbostäder AB med dotterbolag har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.
6. Campus Roslagen AB har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.
7. Norrtälje Kommunhus AB har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.
8. Norrtälje vatten och avfall AB har under 2021 uppfyllt det kommunala ändamålet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

9. Kommunstyrelsekontoret uppdras att göra erforderliga redaktionella och tekniska justeringar i årsredovisningen för 2021.
10. Kommunstyrelsen beslutar att inom fullmäktige investeringsram 2022 prioritera investeringar under 2022 i lekplatser, lekplatslyftet, med anledning av det goda resultatet 2021 och de därmed förbättrade likvida medlen i kommunen. Genomförandebeslut med ekonomiska beräkningar behandlas i särskilt ärende i kommunstyrelsen.
11. Kommunstyrelsen beslutar med anledning av det goda resultatet 2021 och de därmed förbättrade likvida medlen i kommunen att inom fullmäktige investeringsram 2022 prioritera en anskaffning av ett fordon, "mammografibuss", för gemensam satsning tillsammans med Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje på mobila enheter inom KSON i hälsofrämjande syfte samt att uppdra till kommundirektören att skyndsamt återkomma med ett genomförandebeslut i kommunstyrelsen.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Sammantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån uppställda aspekter ha uppnått en god ekonomisk hushållning under 2021.

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån tre aspekter:

- 1-En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 1 en ekonomi i balans.
- 2-En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 2 en effektiv verksamhet.
- 3-En sammanvägd bedömning av målområde 3-7 med avseende på genomförda uppdrag och uppnådda inriktningsmål.

Aspekterna har bedömts på följande sätt:

- Aspekt 1 bedöms vara uppfyllt
- Aspekt 2 bedöms ej vara uppfyllt.
- Aspekt 3 bedöms vara till största delen uppfyllt.

Dessa tre aspekter ska vägas samman när god ekonomisk hushållning ska bedömas.

- Det som talar för en god ekonomisk hushållning är den goda ekonomin i såväl kommun som koncern och att de flesta målområdena har ett relativt gott utfall.
- Det som drar ner bedömningen är att ett målområde inte kan bedömas samt att aspekten/inriktningsmålet om effektiv verksamhet inte anses uppfyllt.
- Bedömningen är utifrån detta att utvecklingen fortsätter i positiv riktning mot ambitionsnivå 2030, och att flera av de identifierade bristerna har adresserats i mål och budget 2022–2024 samt kan utgöra vidare underlag till mål och budget 2023–2025.

Sammantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån ovan uppställda aspekter därmed ha uppnått en god ekonomisk hushållning under 2021

Årets resultat i kommunkoncernen uppgår till 411,3 mnkr efter skatt. Resultatet i koncernen är 280,7 mnkr bättre än budget. År 2020 uppgick resultatet till 296,0 mnkr. Avvikelsen mot budget kommer främst från Norrtälje kommun men även övriga bolag inom kommunkoncernen avviker positivt mot budget

Norrtälje kommuns resultat för 2021 uppgår till 375,7 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 268,6 mnkr. Resultatet motsvarar ett överskott på 9,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket är klart högre än budgeterade 2,8 procent. Större positiva avvikelser som kan nämnas är skatter och statsbidrag +151 mnkr, exploatering +58,3 mnkr och nämnderna +29,5 mnkr. Balanskravsresultatet uppgår till 364,6 mnkr.

Soliditeten ökar markant för både koncern och kommun 2021. Investeringsstakten har avtagit något under året både inom kommun och koncern. Det goda resultatet bidrar till att öka likvida medel, att stärka det egna kapitalet och lyfta soliditeten vilket gör det möjligt att finansiera kommunens investeringar med egna medel i större utsträckning istället för att låna, vilket ger lägre räntekostnader än vad som annars varit fallet. Större andel egenfinansiering av investeringar ger lägre upplåning, lägre räntekostnader och större utrymme åren framöver på driftbudgeten till kärnverksamhetens behov.

Norrtälje kommunkoncerns externa upplåning uppgick vid årets utgång till totalt 3 967 mnkr vilket innebär en ökning sedan föregående årsskifte med 98 mnkr. Norrtälje kommun står inte längre för den största delen av koncernens låneskuld. Efter verksamhetsövergång av VA- och renhållningsverksamheten till bolaget Norrtälje vatten och avfall AB har dessa tillgångar och låneskulder överförts från kommunen till bolaget som nu står för den största delen av koncernens låneskuld. Av koncernens totala skuld om 3 967 mnkr står Norrtälje Kommunhuskoncernen tillsammans för totalt ca 3 503 mnkr. Kommunens lån uppgår till 464 mnkr.

Kommunfullmäktige beslutade år 2013 om hantering av resultatutjämningsreserven. I dagsläget uppgår kommunens resultatutjämningsreserv till 94 mnkr. Ingen avsättning har gjorts senaste åren och ingen avsättning föreslås i samband med detta bokslut. Regelverket för resultatutjämningsreserven i kommuner kan komma att förändras enligt den statliga utredningen "En god kommunal hushållning" som överlämnades till Regeringen i september 2021.

Beskrivning

Norrtälje kommun upprättar månads-, delårs- eller årsbokslut enligt fastlagd tidplan. Koncernredovisning/sammanställd redovisning lämnas två gånger per år i samband med delårsbokslut 2 per augusti och årsbokslut.

Koppling till gällande styrdokument

Styrmodell för Norrtälje kommun. Mål och budget 2021-2023.

Lagkrav

Kommunallagen.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har sammanställt bokslut och årsredovisning för 2021. Till grund för årsredovisningen ligger bland annat verksamhetsberättelser från nämnderna, kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje kommun (KSON), Tiohundra AB samt koncernbolagen. Till årsredovisningen bifogas som bilaga finansrapport, rapport för säkringsredovisning samt projektuppföljning av investeringar. Kommunens internkontrollarbete redovisas i ett eget separat ärende.

God ekonomisk hushållning

Sammantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån uppställda aspekter ha uppnått en god ekonomisk hushållning under 2021.

God ekonomisk hushållning bedöms utifrån tre aspekter:

- 1-En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 1 en ekonomi i balans.
- 2-En sammanvägd bedömning av inriktningsmål 2 en effektiv verksamhet.
- 3-En sammanvägd bedömning av målområde 3-7 med avseende på genomförda uppdrag och uppnådda inriktningsmål.

Aspekterna har bedömts på följande sätt:

- Aspekt 1 bedöms vara uppfyllt
- Aspekt 2 bedöms ej vara uppfylld.

- Aspekt 3 bedöms vara till största delen uppfyllt.

Dessa tre aspekter ska vägas samman när god ekonomisk hushållning ska bedömas.

- Det som talar för en god ekonomisk hushållning är den goda ekonomin i såväl kommun som koncern och att de flesta målområdena har ett relativt gott utfall.
- Det som drar ner bedömningen är att ett målområde inte kan bedömas samt att aspekten/inriktningsmålet om effektiv verksamhet inte anses uppfyllt.
- Bedömningen är utifrån detta att utvecklingen fortsätter i positiv riktning mot ambitionsnivå 2030, och att flera av de identifierade bristerna har adresserats i mål och budget 2022–2024 samt kan utgöra vidare underlag till mål och budget 2023–2025.

Sammantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån ovan uppställda aspekter därmed ha uppnått en god ekonomisk hushållning under 2021

Det kommunala ändamålet

De kommunala ändamålen med bolagen ska, enligt kommunallagen, fastställas av fullmäktige och är även inskrivna i bolagsordningarna. För år 2021 bedöms de kommunala bolagen ha uppfyllt det kommunala ändamålet. Ägardirektiven till bolagen uppnåddes till allt väsentligt.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat i kommunkoncernen uppgår till 411,3 mnkr efter skatt. Resultatet i koncernen är 280,7 mnkr bättre än budget. År 2020 uppgick resultatet till 296,0 mnkr. Avvikelsen mot budget kommer främst från Norrtälje kommun men även övriga bolag inom kommunkoncernen avviker positivt mot budget

Norrtälje kommuns resultat för 2021 uppgår till 375,7 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot budget med 268,6 mnkr. Resultatet motsvarar ett överskott på 9,6 procent av skatteintäkter och statsbidrag vilket är klart högre än budgeterade 2,8 procent. Större positiva avvikelser som kan nämnas är skatter och statsbidrag +151 mnkr, exploatering +58,3 mnkr och nämnderna +29,5 mnkr. Balanskravsresultatet uppgår till 364,6 mnkr.

Soliditeten ökar markant för både koncern och kommun 2021. Investeringsstaken har avtagit något under året både inom kommun och koncern. Det goda resultatet bidrar till att öka likvida medel, att stärka det egna kapitalet och lyfta soliditeten vilket gör det möjligt att finansiera kommunens investeringar med egna medel i större utsträckning istället för att låna, vilket ger lägre räntekostnader än vad som annars varit fallet. Större andel egenfinansiering av investeringar ger lägre upplåning, lägre räntekostnader och större utrymme åren framöver på driftbudgeten till kärnverksamhetens behov.

Norrtälje kommunkoncerns externa upplåning uppgick vid årets utgång till totalt 3 967 mnkr vilket innebär en ökning sedan föregående årsskifte med 98 mnkr. Norrtälje kommun står inte längre för den största delen av koncernens låneskuld. Efter verksamhetsövergång av VA- och renhållningsverksamheten till bolaget Norrtälje vatten och avfall AB har dessa tillgångar och låneskulder överförts från kommunen till bolaget som nu står för den största delen av koncernens låneskuld. Av koncernens totala skuld om 3 967 mnkr står Norrtälje Kommunhuskoncernen tillsammans för totalt ca 3 503 mnkr. Kommunens lån uppgår till 464 mnkr.

Avvikelser Nämnder:

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse mot budget med 13,2 mnkr för 2021.

IT-verksamheten visar den största avvikelserna +7,6 mnkr, främsta största förklaringen är utbytet av PC-utrustning och print-leverantör. Genomförandet blev senare än budgeterat beroende på corona som stoppade leveranser. Det gjorde att intäkterna blev lägre än budgeterat men kostnaderna för ny utrustning blev lägre. Kommunstyrelsen visar en avvikelse på + 1,1 mnkr, bland annat löner och arvoden, konferenser och konsulter. Kommunfullmäktige +0,5 mnkr, främst på grund av lägre kostnader för arvoden och möteskostnader då fullmäktigemötena har genomförts digitalt. Inom trygghets- och säkerhetskontoret visar kapitalkostnader en positiv avvikelse med 1,9 mnkr

Överförmyndarverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget på 0,5 mnkr

Val- och demokratinämnden redovisar en ekonomi i balans för 2021.

Kommunal revision redovisar en ekonomi i balans för 2021

Teknik- och klimatinämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 9,9 mnkr för 2021.

Avvikelsen för Fastighetsavdelningen landar på 7,7 mnkr bättre än budget och Gatu- och parkavdelningens avviker positivt med 2,0 mnkr mot budget. Från och med den 1 mars har VA- och Renhållningsverksamhet lyfts ut från tekniska kontoret och bedrivs i bolagsform.

Bygg- och miljönämnden redovisar en positiv avvikelse om 6,9 mnkr 2021 och det är främst högre intäkter som står för avvikelsen. De högre intäkterna är framför allt kopplade till den höga ärendeingången som har fortsatt under 2021 samt fakturering av två större sanktionsavgifter.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse om 2,1 mnkr. Nämnden tillfördes 2 mnkr i satsningen Nystart Norrtälje och verksamhetsanpassningar och besparingar har även genomförts till ett belopp om 1,5 mnkr. Under årets sista månader ökade intäkterna i högre omfattning än prognostiserat och bidrog till en positiv avvikelse mot budget.

Socialnämnden redovisar för 2021 ett underskott motsvarande 4,3 mnkr. Det redovisade underskottet avser främst kostnader för placeringar (köpt verksamhet) med cirka 19 mnkr. Underskottet vägs till viss del upp av överskott inom verksamheterna försörjningsstöd, flyktingverksamhet och central förvaltning som avviker positivt med 14,7 mnkr. Kommunstyrelsen har beviljat underskott motsvarande 0,5 mnkr utifrån utökad verksamhet avseende "Öppen mötesplats" (före detta "Grindstugan"). Kommunfullmäktige har vidare beslutat att inom ramen för "Coronapaket Nystart Norrtälje 2.0" tilldela Socialnämnden 1 mnkr i tillfällig utökad budgetram för 2021. Medlen har förstärkt budgeten för skyddade boende inom verksamheten "Våld i nära relation".

Barn- och skolnämnden redovisar en negativ avvikelse på -11,0 mnkr för budgetår 2021. Resultatet påverkas av utbetalning av kompensation till fristående verksamhet för underskott i den kommunala förskole- och skolverksamheten under perioden 2018–2020 med 15,2 mnkr. Antalet elever i förskoleverksamhet stämde väl överens med budgeterade volymer, medan antalet elever i grundskola och fritidshemmet blev betydligt färre än budgeterat. Volymöverskottet beräknas till ca 12 mnkr

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse på +12,3 mnkr för budgetår 2021. Orsaken är framför allt färre elever än beräknat inom gymnasieskolan samt högre statsbidragsintäkter än beräknat inom kommunal vuxenutbildning. Underskott i egen regi uppgår till cirka 3,4 mnkr.

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv. Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att utjämna resultatet över en konjunkturcykel. För 2021 har inga avsättningar gjorts. Saldo per 2021-12-31 är 94,0 mnkr. Regelverket för resultatutjämningsreserven i kommuner kan komma att förändras enligt den statliga utredningen "En god kommunal hushållning" som överlämnades till Regeringen i september 2021.

Aktieägartillskott

Kommunen har lämnat aktieägartillskott till Norrtälje Kommunhus AB på 90 mnkr under 2021 som därefter överförts till Norrtälje vatten och avfall AB. Kommunen har lämnat aktieägartillskott till Tiohundra AB via en utbetalning till KSON på 6,4 mnkr för att täcka ökade pensionskostnader i samband med förändrad diskonteringsränta.

Händelser av väsentlig betydelse för ekonomisk ställning

Pandemin har pågått under året med den mer smittsamma men minde farliga Omikronvarianten. Smittspridningen har varit väldigt hög men faller nu tillbaka och 2021 visar på en snabb återhämtning av den svenska ekonomin, bland annat tack vare en rad statliga stimulanser av näringslivet. Skatteintäkterna kommunsektorn har enligt Sveriges Kommuner och Regioner blivit omkring 25 miljarder kronor högre än den information kommuner och regioner hade när budgeten för 2021 gjordes. Skatteunderlagsprognoserna har justerats upp succesivt under året och ökningen har därmed varit omöjlig att förutse eller budgetera för. Detta är även en huvudförklaring till det höga resultatet år 2021 i Norrtälje kommun.

Kommunens VA-verksamhet och renhållningsverksamhet har överförts via verksamhetsövergång per 1 mars 2021 till det nybildade bolaget Norrtälje vatten och avfall AB. Tillgångar motsvarande bokfört värde på omkring 1,9 miljarder och skulder på omkring 0,5 miljarder, avseende främst inbetalda anslutningsavgifter för VA-anläggningar, har överförts från kommunen till bolaget. Investeringsutgifter för VA- och renhållningsverksamhet som tidigare låg i kommunen sker numera i Norrtälje vatten och avfall AB.

Förväntad utveckling

Befolkningsprognoserna bygger mycket på den planerade bostadsbyggnationen framöver och där kommer tidigare planer att revideras med anledning av befarad kapacitetsbrist inom VA och el. Utredningar har genomförts för att utöka kapaciteten. Beslut väntas under 2022 på att kraftigt bygga ut kapaciteten inom VA, såväl avloppsreningsverk som ledningar. Investeringen bedöms uppgå till omkring 0,7–1 miljard närmaste åren. Befolkningsprognoserna innebär även planering av tillkommande kapacitet i verksamhetslokaler för såväl ökat antal barn och ungdomar som äldre.

Den 24 februari 2022 invaderade Ryssland grannlandet Ukraina. Effekterna av kriget kommer att påverka världsekonomin och kommunens verksamheter under lång tid. Det finns en allt större risk för

mycket kraftigt stigande energipriser vilket driver på en ökad inflation långt över tidigare befarande nivåer. Inflationstakten, mätt som KPIF, steg till 4,5 procent i februari 2022 vilket var den högsta sedan 1993. Bakom uppgången ligger bland annat livsmedelspriser som steg på bred front under februari. Efter detta inflationsbesked har samtliga storbanker tidigarelagt sin prognos för när Riksbanken höjer räntan. Kronan faller i värde mot andra valutor vilket riskerar att driva upp den svenska inflationen trots risk för avmattad ekonomi i skuggan av kriget i Ukraina. Investeringsutgifterna ökar på grund av inflationen. Upplåning till investeringar blir dyrare när räntan höjs. Till detta kommer ökad kris- och säkerhetsberedskap

Politiska prioriteringar, lekplatslyftet och "mammografibuss"

Med anledning av det goda resultatet 2021 finns en möjlighet att ytterligare förbättra kommunens lekplatser under 2022 utan att de beslutade upplåningsramarna för 2022 överskrids.

Kommunstyrelsen föreslås därför beslutar att inom fullmäktige investeringsram 2022 prioritera investeringar under 2022 i lekplatser, lekplatslyftet, med anledning av det goda resultatet 2021 och de därmed förbättrade likvida medlen i kommunen. Genomförandebeslut med ekonomiska beräkningar tas fram av tekniska kontoret och behandlas i särskilt ärende i kommunstyrelsen.

Med anledning av det goda resultatet 2021 finns en möjlighet att ytterligare förstärka kommunens hälsofrämjande arbete under 2022 utan att de beslutade upplåningsramarna för 2022 överskrids. Kommunstyrelsen föreslås därför besluta att inom fullmäktige investeringsram 2022 prioritera en anskaffning av ett fordon, "mammografibuss", för gemensam satsning tillsammans med Kommunalförbundet Sjukvård och Omsorg i Norrtälje på mobila enheter inom KSON i hälsofrämjande syfte samt att uppdra till kommundirektören att skyndsamt återkomma med ett genomförandebeslut i kommunstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Se text ovan och i bilagor.

Tidplaner

KSau 2022-03-23, KS 2022-04-11, KF 2022-05-02

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Germund Jonsson
Ekonomidirektör
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

1. Årsredovisning 2021
2. Finansrapport 2021-12-31

3. Säkringsredovisning kommunen 2021-12-31.
4. Projektredovisning pågående investeringsprojekt
5. Ändringslogg för ÅR 2021- justeringar efter KSAU

Beslut skickas till

Ekonomiavdelningen
Samtliga nämnder
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun
Tiohundra AB
Roslagsbostäder AB
Campus Roslagen AB
Norrtälje Energi AB
Norrtälje vatten och avfall AB